

Metodbeskrivning

Fastställt av: Johan Mathillas

Upprättat av: Annika Swingborg

Granskare: Anna Lundbäck

Organisation gäller inom: Hälso- och Sjukvårdsförvaltning, Kemi Västerbotten

Laktat - StatStrip Xpress 2, Metodbeskrivning PNA

Kontakta PNA-gruppen vid frågor om metoden och för hjälp med behovs- och kostnadsanalys.
Vid införande planeras användarutbildning tillsammans med Laboratorieinstruktör som även finns som ett stöd under hela införandet.

Förändringar från föregående utgåva

Första utgåva.

Omfattning

Metodbeskrivningen vänder sig till vårdpersonal som analyserar laktat patientnära.

Bakgrund

Ökade laktathalter i blod beror antingen på ökad bildning (på grund av vävnadshypoxi) eller på minskad elimination (via lever och njure). Den förhöjda laktathalten leder oftast till en laktacidosis. Vanligaste orsaken till laktacidosis är uttalad vävnadshypoxi, på grund av exempelvis kardiogen eller hypovolemisk chock. Laktacidosis då hypoxi inte är den primära orsaken kan ses vid bland annat förgiftningar (metanol, etylenglykol), uttalad leversvikt, njurinsufficiens, "short bowel syndrome" och vid diabetes mellitus. En allvarlig form av laktacidosis kan uppkomma hos diabetiker som behandlas med metformin, speciellt vid samtidig försämring av njurfunktionen.

Analys av laktat är indikerat för att följa patienter med sviktande cirkulation eller dålig syresättning. Patientnära laktat-analys med StatStrip Xpress 2 används framför allt inom regionen för att bedöma eventuell hypoxi hos foster under förlossningsskedet.

Syfte

Metodbeskrivningen sammanfattar metoden för patientnära analys av laktat i blod med syftet att ge snabb vägledning vid frågor som rör denna analys

Lagar och andra krav

Ej tillämpligt.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Ansvar och befogenheter

Verksamhetschef, på respektive vårdenheter där PNA används, ansvarar för att alla riktlinjer som gäller Medicintekniska produkter efterföljs.

Beskrivning/Genomförande

Metoden ger ett kvantitativt svar på mängden laktat i helblod.

Avsedd användning

- Kvantitativ mätning av laktat i kapillärt, venöst eller arteriellt helblod. Godkända tillsatser i venöst blod är Na-Heparin eller Li-Heparin.
- Enbart för in vitro-diagnostik.
- Nova StatStrip Xpress 2 ska endast användas tillsammans med Nova StatStrip Lactate Test Strips.

Instrument

<u>Leverantör</u>	Nova
<u>Instrument</u>	Nova StatStrip Xpress 2 LAC/Hb/Hct

Mätintervall

0,3–20,0 mmol/L.

Inköp

Inköp av medicinteknisk utrustning görs enligt Regionens rutin, [Länk till Beställa medicinteknisk utrustning på intranätet](#).

Reagens och förbrukningsmaterial

Alla förbrukningsprodukter till Nova StatStrip Xpress 2 beställs i regionens beställningssystem enligt följande benämning och artikelnummer:

Nova Statstrip Lac strips 50st/frp	Lev. art.nr 154770
Nova Statstrip Lac kontroll level 1	Lev. art.nr 154735
Nova Statstrip Lac kontroll level 2	Lev. art.nr 154737

Förvaring och hållbarhet – Reagens

Nova laktatstickor

<u>Förvaring</u>	Rumstemperatur (15–30°C)
<u>Hållbarhet</u>	Teststicka i öppnad förpackning är hållbar till utgångsdatum på förpackningen. Teststicka i öppnad förpackning är hållbar till utgångsdatum eller upp till 90 dagar

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

beroende på vilket som kommer först.

Analys av patientprov

Kapillärt

1. Sätt in en teststicka i mätaren. När stickan är på plats visas en bild på en sticka med en bloddroppe på mätarens skärm.
2. Utför kapillär provtagning enligt gällande rutin.
3. Torka bort den första droppen blod.
4. Pressa fram ytterligare en bloddroppe.
5. För teststickans ände mot bloddroppens yta. Mätaren piper när tillräckligt med blod sugits upp.
6. OBS! Teststickan måste fyllas på en gång och får aldrig efterfyllas.
7. Resultatet visas på mätarens skärm efter ca 13 sekunder.
8. Notera resultatet.
9. Kassera teststickan genom att använda "utkastknappen" på mätarens baksida.

Venöst/Arteriellt

1. Sätt in en teststicka i mätaren. När stickan är på plats visas en bild på en sticka med en bloddroppe på mätarens skärm.
2. Blanda provröret försiktigt men väl genom att vända röret ca 10 gånger.
3. Använd ett droppstift för att placera en bloddroppe på en vattenavvisande yta.
4. Därefter utförs analysen på samma sätt som för kapillärt blod, punkt 5-9.

Svarsrutin

Svar anges i mmol/L.

Referensintervall/Beslutsgräns

Se provtagningsanvisningar för Laktat, P-

[Länk till provtagningsanvisningar på intranätet](#)

För analys av laktat i syftet fetalt skalp-prov används tills vidare det av SFOG (Svensk förening för Obstetrik och Gynekologi) rekommenderade gränsvärdet 5,2 mmol/L.

[Gränsvärde från SFOG](#)

Kvalitetskontroller

Kvalitetskontroller används för regelbunden verifiering av precision och noggrannhet för analysystemet (instrument tillsammans med reagens och handhavande). Handhavande och analys

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

av kontrollmaterial ska efterlikna det för patientprov i så stor utsträckning som möjligt.

Intern kontroll

Nova Statstrip Lac kontroll level 1 Lev.artnr 154735

Nova Statstrip Lac kontroll level 2 Lev.artnr 154737

Båda nivåerna analyseras en gång i veckan.

Region Västerbottens kontrollregler gäller för godkännande.

Förvaring och hållbarhet – Intern kontroll

Nova Statstrip Lac kontroll, level 1 och 2.

Förvaring Rumstemperatur (<30°C).

Hållbarhet Öppnad flaska hållbar till utgångsdatum.

Öppnad flaska hållbar i upp till 3 månader eller till utgångsdatum beroende på vad som kommer först.

Analys av intern kontroll

Kontrollvätskan ska försiktigt blandas innan analys. Markera alltid öppningsdatum på kontrollflaskan om den öppnas för första gången.

1. Sätt in en teststicka i mätaren. När stickan är på plats visas en sticka med en bloddroppe på mätarens skärm.
2. Använd vänster < eller höger > knappar på skärmen för att välja korrekt (QC1 eller QC2) kontrollnivå.
3. Blanda kontrolllösningen försiktigt för hand.
4. Tryck ut och torka bort den första droppen av kontrolllösningen.
5. För teststickans ände mot kontrolldroppens yta. När teststickan fyllts så hörs ett pip. Teststickan får aldrig efterfyllas.
6. Mätningen startas och resultatet visas på skärmen efter 13 sekunder.
7. Förslut kontrollflaskan väl.
8. Notera resultatet.
9. Kassera teststickan genom att använda "utkastknappen" på mätarens baksida.
10. Skriv in resultatet i kontrollprogrammet för laktat.

Extern kontroll

Extern kontroll saknas.

Underhåll

Rengöring av instrumentets utsida rekommenderas vid behov. Underhåll görs för att säkerställa testresultatens noggrannhet och för att systemet ska fungera pålitligt på lång sikt. För beskrivning av

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

tillvägagångssätt samt vilka rengöringsmedel som kan användas, se manualen för Nova StatStrip Xpress 2 Meter LAC/Hb/Hct, avsnitt "Rengöring och desinfektion av mätaren".

Felsökning

Vid problem med instrument, reagens och kontroller hänvisas felsökning, i första hand, till instrumentets bruksanvisning och/eller produktens bipacksedel.

För instrumentfel som inte kan avhjälpas med egen felsökning av handhavandet hänvisas till Medicinsk teknik.

[Länk till Medicinsk Teknik på Intranätet](#)

För produktfel som inte kan avhjälpas med egen felsökning rekommenderas kontakt med PNA-gruppen eller Inköp beroende på felets natur.

Dokumentation och arkivering

- Resultat från interna kontroller registreras i eget kontrollprogram för laktatanalys som tillhandahålls av PNA-gruppen. Den direkta bedömningen av utfallet görs av utföraren medan PNA-gruppen hjälper till med uppföljning över tid och vid behov.
- Arkivering av kontrollprogram görs av verksamheten när ny LOT av kontrollmaterialet börjar användas. Historik

Första utgåva.

Utarbetat av

Emma Fredin, Laboratorieinstruktör, PNA-gruppen, Laboratoriemedicin Västerbotten.

Kontakt

PNA-gruppen, Laboratoriemedicin Västerbotten.

Telefon 090-78 525 24

Referenser

- Nova StatStrip Xpress 2 Laktat-/hemoglobin- och hematokritmätare för sjukhusbruk
Bruksanvisning (REF 65331A 01.2023)
- Nova StatStrip Lactate Test Strips, bipacksedel (REF 61440 LPN 61462C)
- Nova StatStrip Lactate Control Solution, bipacksedel(REF 47554 LPN 48416C)

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Dokumentinformation

Här anges information om vad som finns i grå ruta, sidhuvud, sidfot och om information angetts om kontrollerade kopior.

Det anges här för att kunna läsas av hjälpmedel för synnedsatta. **Denna information får inte tas bort!**

Information i sidhuvud

Bild på region Västerbottens logga.

Versionsnummer: 98167

Giltigt från och med: 2025-09-03

Giltigt till och med: 2027-09-03

Information i grå ruta på första sidan

Dokumenttyp: Metodbeskrivning

Fastställt av: Johan Mathillas

Upprättat av: Annika Swingborg

Granskare: Anna Lundbäck

Organisation gäller inom: Hälso- och Sjukvårdsförvaltning, Kemi Västerbotten

Information i Sidfot

Dokumentnummer: 98167

Kontrollerade kopior

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.